nieuws

Flashback 2011: EHEC-crisis richt ravage aan

nieuws

Naar aanleiding van het 20-jarig jubileum van VILT blikken we dit jaar samen met onze lezers terug op 20 jaar landbouwactualiteit. We keren terug naar mei 2011. In Duitsland bezwijken op het einde van die maand een viertal mensen aan de gevaarlijke EHEC-bacterie. Toenmalig landbouwminister Ilse Aigner slaat alarm en wijst als bron besmette komkommers, kropsla en tomaten aan. Wat volgt is een wekenlange zoektocht naar de ware toedracht van de feiten. Uiteindelijk blijkt Egyptisch fenegriekzaad de boosdoener. 53 mensen, waarvan 51 in Duitsland, overleven de besmetting niet.

12 MEI 2016 – LAATST BIJGEWERKT OM 4 APRIL 2020 15:27

Naar aanleiding van het 20-jarig jubileum van VILT blikken we dit jaar samen met onze lezers terug op 20 jaar landbouwactualiteit. We keren terug naar mei 2011. In Duitsland bezwijken op het einde van die maand een viertal mensen aan de gevaarlijke EHEC-bacterie. Toenmalig landbouwminister Ilse Aigner slaat alarm en wijst als bron besmette komkommers, kropsla en tomaten aan. Wat volgt is een wekenlange zoektocht naar de ware toedracht van de feiten. Uiteindelijk blijkt Egyptisch fenegriekzaad de boosdoener. 53 mensen, waarvan 51 in Duitsland, overleven de besmetting niet.

In de geglobaliseerde wereld van vandaag reizen verse groenten en fruit de wereld rond. Daar horen gesofisticeerde traceerbaarheidssystemen bij die van elke container, palet of kist kunnen achterhalen waar die geproduceerd is en langs welke kanalen die in- of uitgevoerd is. Dat die systemen niet altijd even waterdicht zijn, maakte de EHEC-crisis in 2011 op pijnlijke wijze duidelijk. Toen in mei van dat jaar verschillende personen het leven lieten na besmetting met de EHEC-bacterie werd alle kanten op gekeken, maar het zou een maand duren eer de juiste bron van de ernstige voedselvergiftiging geïdentificeerd zou worden.

De EHEC-bacterie is een E.coli-bacterie. Van die bacterie bestaan onschuldige, maar ook gevaarlijke pathogene varianten, zo legde Marc Heyndrickx, wetenschappelijk directeur van het onderzoeksdomein voedselveiligheid bij ILVO, destijds uit aan VILT. De EHEC-soort die de Duitse voedselveiligheidsinstanties op het spoor kwamen, behoorde tot de serogroep O104 – meer bepaald het serotype O104:H4 – een heel zeldzaam geval waar geen snelle opsporingstechnieken voor bestaan. Voordien waren enkel in de Verenigde Staten enkele uitbraken bekend.

“Alle EHEC’s zijn pathogeen voor de mens”, aldus Heyndrickx. “Ze veroorzaken aandoeningen variërend van abdominale krampen, over bloederige diarree tot het zeer ernstige HUS (hemolytisch uremisch syndroom) gekenmerkt door nierfalen en dikwijls leidend tot de dood. De kiem kan reeds in kleine aantallen een infectie bij de mens veroorzaken. De meest kwetsbare groepen voor het ontwikkelen van HUS zijn kinderen of ouderen.”

Vooral in het noorden en noordoosten van Duitsland is er paniek: vele honderden mensen worden ziek, bij een deel van hen wordt ernstige nierfalen vastgesteld. Bijna 4.000 mensen zullen uiteindelijk een besmetting oplopen en uiteindelijk zullen 53 mensen, waarvan 51 Duitsers, bezwijken aan de darmbacterie. Duitse experts van het Berlijnse Robert Koch Instituut wijzen initieel naar Spaanse komkommers, maar voegen eraan toe dat er ook andere besmettingsbronnen zouden kunnen bestaan. Eind juni raakt

bekend dat het vermoedelijk verschillende ladingen Egyptisch fenegriekzaad zijn die de pathogene bacterie hebben verspreid, zowel in Frankrijk als in Duitsland.
Over heel Europa kelderen de groenteprijzen. Ook Vlaamse groentetelers zien met lede ogen aan hoe hun door het Voedselagentschap veilig verklaarde groenten aan dumpingprijzen over de toonbank gaan. “Normaal krijgen producenten in deze periode gemiddeld 60 à 70 eurocent voor een kilo tomaten", getuigt Philippe Appeltans van het Verbond van Belgische Tuinbouwcoöperaties eind juni van dat jaar. “De prijzen trekken nu lichtjes aan tot 30 à 40 eurocent, wat al iets beter is dan de 13 cent tijdens het absolute dieptepunt van deze crisis, maar uiteraard nog steeds abnormaal laag.”
De Europese Commissie ziet de ernst van de situatie in en stelt initieel een crisissteunbedrag van 150 miljoen euro voor, dat op expliciete vraag van de Europese landbouwministers opgetrokken wordt tot 210 miljoen euro. Op Vlaams niveau vroegen zowel de sectororganisaties als Vlaams landbouwminister Kris Peeters een vergoeding van 90 procent van de opgelopen verlieskosten. 50 procent wordt het compromis, waarbij Peeters vooral hamert op het belang en de prioriteit van een snelle uitbetaling.
Die uitbetaling is er gekomen, maar de naweeën van de EHEC-crisis zouden zich nog maanden, zo niet jaren, laten voelen: ook 2012 was voor de groenteteelt geen bijster goed jaar. Bovendien leed de sector enorme imagoschade. Eens te meer werd bewezen hoe gevoelig het voedselveiligheidsthema bij de consument ligt. Het is dan ook niet verwonderlijk dat kwaliteitslabels voor verse groenten na de EHEC-crisis uitzonderlijk strenge maatregelen invoerden, onder meer wat betreft het gebruik van dierlijke mest.

VILT vzw
Bd Simon Bolivar 17
1000 Bruxelles

Contact
M • info@vilt.be

Volg ons op:
screenreader.visit us on our facebook page: https://www.facebook.com/vilt.nieuws/
screenreader.visit us on our linkedin page: https://www.linkedin.com/company/vilt-vzw/
screenreader.visit us on our instagram page: https://www.instagram.com/vilt.nieuws
screenreader.visit us on our x page: https://x.com/vilt_nieuws
screenreader.visit us on our bluesky page: https://bsky.app/profile/viltnieuws.bsky.social

---

© 2026 VILT vzw, all rights reserved |
Privacy policy
Copyright
Cookie Policy
Cookie instellingen aanpassen
Crafted by Brigada